

۱۵

مدیر تحقیقات یک مجموعه دانش‌بنیان در گفت‌وگو با جام جم
از موفقیت پژوهشگران ایرانی برای انتقال دانش فنی به خارج از ایران می‌گوید

خارجی‌ها مشتری ما هستند

۱۶

۱۴ سال از طرح جامع فاضلاب اهواز گذشت و هنوز فاضلاب مشکل اصلی مردم این شهر است

مشکلات اهواز تمامی ندارد

۱۴

سلامت از روز اول

نگاهی به پیشینه قوانین و ضرورت قانونگذاری درباره نگهداری حیوانات در منازل

حیوانات خانگی و قانون جنگل

بسیاری از حقوقدانان معتقدند در حوزه نگهداری از حیوانات خانگی به قوانین پیشگیرانه نیاز است زیرا آشفته بازار کنونی سبب آسیب به حیوانات می‌شود

نگهداری از حیوانات خانگی، مساله تازه‌ای در سبک زندگی ایرانی‌ها نیست، هر چند تعاریف این نوع از سبک زندگی با گذشته تفاوت‌های آشکار بسیاری دارد. جایگاه حیوانات هم در زندگی ما از گذشته تاکنون تفاوت‌های بسیاری کرده است. با گذشت همه این سال‌ها اما چیزی که در این میان تفاوتی نکرده است قانون است. به این مفهوم که نه در گذشته قانونی در رابطه با نگهداری از حیوانات وجود داشت و نه حالا قانونی وجود دارد. نه که در قانون هیچ اشاره‌ای به این موضوع نشده باشد اما آنقدر محدود و کم است که نمی‌شود از آن به عنوان نقص یاد کرد و باید از کلمه خلأ یا نبود قانونی حرف بزنیم. به تازگی قرار بود کارگروه فرهنگ، هنر و رسانه با موضوع بحث و بررسی پیرامون گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در خصوص پیشینه قوانین و ضرورت قانونگذاری درباره مساله ترویج و نگهداری حیوانات در منازل، مجتمع‌ها، معابر و انظار عمومی تشکیل جلسه بدهد که از قرار این جلسه هم تشکیل نشده است. گاهی اتفاق‌های پیرامون زندگی اجتماعی باعث شده است ضرورت این کار بیشتر به چشم بیاید و بعد از مدتی که افکار عمومی از این مساله فاصله گرفته بازهم موضوع قانونی این ماجرا فراموش شده است. در این میان هم تعلل قانونگذار برای وضع قانونی مرتبط با این موضوع با تفسیرهای مختلفی همراه بوده است، نمونه‌اش این‌که برخی بر این باورند اگر قانونی در این رابطه وضع شود به مفهوم به رسمیت شناختن حضور سگ‌ها در خیابان است و بسیاری در این میان حاضرند هزینه نبود قانون را بدهند، اما این پدیده را به رسمیت نشناسند. هر چند این تفسیر با حرف‌هایی که احمد مازنی، نماینده مجلس به جام جم می‌گوید تناقض دارد.

میثم اسماعیلی
جامعه

احمد مازنی، نماینده مجلس در این رابطه می‌گوید: در طرح نگهداری حیوانات و رابطه آن با سبک زندگی ایرانیان در کمیسیون فرهنگی مباحثی مطرح شد و مرکز پژوهش‌ها روی آن تحقیق می‌کند که علاوه بر بحث حیوان آزاری بخش نگهداری حیوانات و آسیب‌هایی که از ناحیه حیوانات به انسان ممکن است وارد شود و رابطه نگهداری حیوان با سبک زندگی ایرانی و اسلامی در آن دیده شده است که در کمیته فرهنگ و هنر و رسانه در دو جلسه بحث شده و قرار است؛ مرکز پژوهش‌ها در قالب یک کار پژوهشی جداگانه بررسی کند و گزارشی را ارائه دهند تا ما بتوانیم به یک جمع‌بندی واحدی برسیم و به مجلس تقدیم کنیم.

هر چند در چند سال اخیر نگهداری از حیوانات تنوع بسیاری داشته است و دیگر محدود به گربه و سگ نیست و پای حیوانات بعضا وحشی هم به خانه‌ها باز شده است، اما عموما مراد از حیوانات خانگی بیشتر محدود می‌شود به نگهداری از سگ یا گربه. پر واضح است که سهم سگ‌ها هم در بین دو گزینه بیشتر بوده و البته که چالش بیشتری هم به همراه داشته است. با بررسی برخی از قوانینی که اشاره به این موضوع شده است، می‌توان متوجه شد قانونگذار به‌صورت کلی در این موضوع، قانون وضع کرده است. از جمله می‌توان به تفسیر ماده ۵۰۱ قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۹۲ اشاره کرد که براساس آن، چنانچه سگ تربیت‌شده و دارای قلاده نیز باشد، اگر از سوی صاحب آن با هر انگیزه‌ای اعم از شوخی یا به قصد ترساندن یا بدون هیچ انگیزه‌ای، حیوان به سمت افراد اعم از کودکان، بانوان یا سالمندان و حتی افراد بزرگسال حرکت کند یا حیوان در مقابل این افراد سر و صدا کند و موجبات وحشت فرد را فراهم سازد و از وحشت وارده، صدمه جسمی، روحی و روانی به افراد وارد شده یا این‌که موجب سقط جنین زنان باردار یا سکته و فوت افراد شود، به موجب عمل مادی غیراصابتی، وفق بند «پ» ماده ۲۹۰ قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۹۲، در صورت فوت فرد، قتل عمدی محسوب شده و مالک سگ محکوم به قصاص خواهد شد و در صورتی که عمل حیوان منتهی به آسیب جسمی و صدمه روحی یا روانی شود صاحب حیوان به استناد مواد ۵۲۲ و ۵۲۳ قانون فوق‌الذکر ملزم به جبران خسارت به دلیل تقصیر در نگهداری حیوان است.

این‌که اگر بر اثر مراقبت نکردن صاحب هر حیوانی، آسیبی به دیگری وارد شود یا کسی به وسیله حیوانی مانند سگ، باعث ترس و هراس دیگران به نحوی شود که باعث صدمه یا فوت شود؛ رفتار ارتکابی وی در قانون مجازات اسلامی مورد جرم‌انگاری قرار گرفته، مساله‌ای است که قانون به‌صراحت درباره آن وجود دارد اما صرف نگهداری حیوانی مانند سگ یا گربه و گرداندن آن در معابر عمومی و پارک‌ها، تاکنون مورد جرم‌انگاری قرار نگرفته است.

تفسیر متفاوت از قانونی که نیست

گزیدگی یک زن توسط سگی در یکی از بوستان‌های تهران و حمله دو قلاده سگ به نوجوانی در لواسان چند وقت پیش موضوع خلأ قانونی در این رابطه را دوباره پیش کشید. بسیاری در فضای مجازی خواستار قانونی برای منع سگ‌گردانی شدند و مسؤولان هم گاه و بیگاه در رسانه‌ها در این رابطه اظهارنظر کردند.

در این میان اما اظهارنظر رئیس پلیس تهران بیشتر مورد توجه قرار گرفت و نبود قانونی در این رابطه را مهم کرد.

حسین رحیمی، رئیس پلیس تهران اعلام کرد برخی افراد با آوردن سگ به معابر عمومی باعث ایجاد ترس و دلهره برای شهروندان شده‌اند و پلیس با اخذ مجوز از دادستان تهران، با افرادی که در اماکن عمومی مانند پارک‌ها سگ‌گردانی می‌کنند، برخورد خواهد کرد. رئیس پلیس پایتخت نحوه برخورد با متخلفان از این دستور را منوط به جلسه با دادستان اعلام کرد. فارغ از هر نوع ارزشگذاری روی این اعلام نظر رئیس پلیس پایتخت چیزی که مشخص بود این است که قانون برای نگهداری از حیوان خانگی مانند سگ در خودرو یا همراه داشتن آن در خیابان، جرم و مجازات تعیین نکرده است. همین اظهارنظر هم البته که با تفسیرهای متفاوتی همراه بود.

در همان روزها حاجی‌رضا شاکرمی دادستان کرج در نشست مطبوعاتی خود به صراحت اعلام کرد «سگ‌گردانی تنها در مواردی که سگ‌ها در مکان‌های عمومی موجب مزاحمت شوند جرم است و در سایر موارد حضور سگ‌های دارای قلاده در کنار صاحبان در مکان‌های عمومی و ماشین جرم نیست.»

آگاهی به جای ممنوعیت

فارغ از نبود قانونی روشن برای ممنوعیت نگهداری از حیوانات خانگی برخی از کارشناسان معتقدند بیشتر از جرم‌انگاری برای چنین پدیده‌ای به «تصویب قوانین پیشگیرانه در راستای نگهداری حیوانات» نیاز داریم. یکی از آنها علی نجفی‌توانا وکیل دادگستری است. او معتقد است ما هر جا که ذهنیت‌گرایی کردیم، آن قانون، قانون میرا بود، یعنی از بین رفت. به باور او ما باید قوانینی در راستای نه فقط مجازات بلکه برای پیشگیری تصویب کنیم چرا که ما برای مجازات به اندازه کافی قانون داریم اما آنچه که در کشور ما مظلوم واقع شده مقوله پیشگیری است و تصویب قوانین پیشگیرانه در راستای نگهداری حیوانات ضروری است.

مهدی حجتی هم بر این عقیده است. به باور این وکیل دادگستری هم نگهداری از حیوانات خانگی واقعیتی است که در جامعه ما درست یا غلط وجود دارد. به باور او هم بهتر است به جای افزودن جرمی به مجموعه متورم قوانین کیفری، از طریق فرهنگی و افزایش آگاهی‌های عمومی و ایجاد مکان‌های اختصاصی برای گردش حیوانات خانگی مانند سگ و گربه و خرگوش و... با این پدیده نسبتا نوظهور و در حال توسعه، تعامل صورت گیرد نه تقابل.

کشورهای دیگر چه کردند؟

انتشار تصاویری از حیوان آزاری در شبکه‌های اجتماعی بارها و بارها شده است تا افکار عمومی را جریحه‌دار کند، انتشار تصاویر سگ‌کشی شهرداری باعث شد حتی این موضوع به تجمع خیابانی هم بکشد. اما از سوی دیگر اغراق نیست بگوییم اغلب افرادی که حیوانات خانگی دارند کمتر چیزی از شیوه نگهداری این حیوانات می‌دانند. در حالی که در بسیاری از جوامع دیگر که آزادی‌های بسیاری درباره نگهداری از حیوانات خانگی وجود دارد به پیوست آن قوانین سختگیرانه‌ای هم موجود است.

به عنوان مثال در چین یک خانواده حق ندارد بیش از یک سگ نگهداری کند و آن هم تازه در شرایطی است که باید این سگ از نظر جثه کمتر از ۳۵ سانتی‌متر باشد. یا در هلند برای نگهداری از سگ باید دوره آموزشی بگذرانید. در انگلیس حین گردش، تمام‌مدت باید سگ تحت کنترل صاحبش باشد و استثنایی برای عمومی یا اختصاصی بودن مکان وجود ندارد، در صورت عدم رعایت نکات ایمنی، صاحب سگ به شش ماه زندان و پرداخت جریمه محکوم می‌شود و در برخی شهرهای آلمان حتی سگ‌هایی که رفتار آرام و دوستانه‌ای داشته باشند باید در مکان‌های عمومی با قلاده و پوزه‌بند و تحت نظارت صاحب‌شان تردد کنند.

چهره‌های معروف و حیوانات خانگی

زندگی+

اما حیوان خانگی تنها سگ نیست. فارغ از گربه و کبوتر که نگهداری از آنها از گذشته‌ها رایج بوده حالا حیوانات عجیبی همچون مار، ایگوانا، جوجه‌تیغی و حتی رتیل هم راه‌شان را به خانه‌ها باز کرده‌اند. این را می‌شود از بازار داغ خرید و فروش این حیوانات در ایران هم متوجه شد و البته که شبکه‌های اجتماعی هم که به نوعی آینه سبک زندگی افرادند در فهم این موضوع کمک بسیاری می‌کند. مثل موارد دیگر هم چهره‌های معروف در این حوزه پیشتازند. هنوز هم عکس شبنم قلی‌خانی، بازیگر سینما وجود دارد که ایگوانا را به عنوان حیوان خانگی پذیرفته و از آن نگهداری می‌کند. البته ناگفته نماند که ایگوانا یکی از محبوب‌ترین مارمولک‌هایی است که تاکنون به عنوان یک حیوان خانگی نگهداری شده است. اما عجیب‌تر از ایگوانای این بازیگر و حتی جوجه‌تیغی آشنا محرابی، باید به حیوان خانگی لادن طباطبایی، بازیگر سینمای ایران اشاره کنیم که اسمش فرنگیس و یک گونه رتیل غول پیکر است!

سرانه فضای سبز

کافی است کلمه سرانه فضای سبز را در اینترنت جست‌وجو کنید تا با انبوهی از خبرهای افزایش‌های چند سانتی و چند متری در مناطق و نقاط مختلف کشور روبه‌رو شوید؛ اظهارنظرهایی از شهردارها و فرماندارهای شهرهای مختلف که هرکدام از رساندن شهر و کشور به حد استاندارد سرانه فضای سبز گفته‌اند.

واقعیت این است که در طول سال، هر شهری، قدمی هرچند کوچک به سمت افزایش سرانه فضای سبز برداشته است.

موضوعی که برای امروز و دیروز نیست و تا بوده حرف از افزایش و گسترش فضای سبز بوده و گاهی محقق شده و گاهی هم به تاخیر افتاده است. چیزی که از دیدگاه محیط اجتماعی در ارتباط با فضای سبز شهری اهمیت دارد، میزان فضای سبز عمومی است؛ یعنی فضای سبزی که رفت و آمد عموم مردم در آنها بدون مانع باشد، یا به تعبیر دیگر فضای سبز اجتماعی حساب می‌شود.

چیزی که مشخص است این که تا ۴۰ سال پیش، سرانه فضای سبز چیزی کمتر از یک متر بود، اما حالا این سرانه به ۱۶ مترمربع رسیده است و قدم بزرگی در این راه محسوب می‌شود؛ قدمی که قرار نیست ثابت بماند و همچنان ادامه دارد.

تقریبا همین یکی دو ماه پیش بود که مدیرعامل سازمان بوستان‌ها و فضای سبز تهران قول داد که تا آخر برنامه پنج‌ساله سوم شهرداری تهران، سرانه فضای سبز به ۱۸ متر مربع به ازای هر نفر برسد و ۱/۵ متر افزایش فضای سبز داشته باشیم؛ وعده‌ای که امیدواریم محقق شود و به وضعیت مطلوب برای فضای سبز شهری که باید ۲۵ مترمربع باشد، برسد.

حالا تهران با کمربند سبز ۴۱ هزار هکتاری در آستانه ۵۰ هزار هکتاری شدن قرار گرفته است. البته انتظار نداریم سرانه فضای سبز شهر بزرگی مانند تهران شبیه به یک شهر ساحلی در گیلان و مازندران باشد، اما می‌شود قدم به قدم پیش رفت و سرانه فضای سبز کشور را با در نظر گرفتن شرایط ویژه هر شهر به حد استاندارد رساند.

مشخص است که آمار و ارقام این معنی را نمی‌دهد که حالا به حد قابل قبولی رسیده‌ایم و دیگر بس است.

ما در شهری زندگی می‌کنیم که رشد جمعیت در آن رو به افزایش است و پدیده آلودگی هوا موضوعی عادی در فصل‌هایی مانند پاییز به چشم می‌آید.

برای همین است که در موضوع افزایش سرانه فضای سبز، کافی بودن معنایی ندارد و فضای سبز اصلی‌ترین راهکار برای جلوگیری از مسائلی مانند آلودگی است.

حق با شماست

info@jamejamdaily.ir

روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲

#انتقال_معلول
توکلی شهمیرزادی از البرز:
برای انتقال فرزند معلولم از یك مركز نگهداری معلولان به مركزی دیگر، به‌رغم پیگیری‌های مكرر چند ماه است كماكان منتظر تایید مسؤولان هستم.

#مخدر_گردشگر
نوری از نور:
توزیع و فروش مواد مخدر در استان مازندران با توجه به توریستی‌بودن آن افزایش پیدا كرده و امیدوارم با نظارت دقیق نیروی انتظامی به حال این معضل فكری شود.

#دانش‌آموز_سرویس
قاسمی از تهران:
چرا پلیس راهور نسبت به نشستن دو دانش‌آموز در صندلی جلوی سرویس مدارس كه باعث به خطر افتادن جان این افراد می‌شود، اقدامی صورت نمی‌دهد؟ گاهی نیز دیده می‌شود در یك خودروی سواری بیش از هشت دانش‌آموز حضور دارند. این در حالی است كه هر سال حوادث تلخی برای دانش‌آموزان هنگام تردد اتفاق می‌افتد.

#فروش_خودرو
علوی از آمل:
شركت‌های خودروسازی هفته‌ای چند نوبت فروش فوری خودرو به صورت نقد و اقساط را اعلام می‌كنند. این درحالی است كه خودروهای ثبت‌نامی سال قبل مشتریان هنوز تحویل داده نشده است.

#یارانه_فشار
محسنی از اردبیل:
دولت محترم با آزادسازی نرخ انرژی و... علاوه بر كسب درآمد هنگفت، مقداری از پول به‌دست آمده را تحت عنوان یارانه به مردم می‌دهد. حذف این مبلغ خودخواهی دولت و فشار روی مردم است و در صورتی باید یارانه نقدی حذف شود كه سوبسید به كالاها و انرژی بازگردد.

#صنعت_هسته‌ای
سرلك از شیراز:
از دولت محترم درخواست می‌شود با توجه به بدقولی سران اروپایی، گام‌های بلندی در راستای صنعت انرژی هسته‌ای بردارد تا متكی به كشورهای بیگانه نباشیم.

#پمپ_بنزین
پوراقدامی از جاجرود:
آسفالت ورودی پمپ بنزین جاجرود نامناسب است و نیاز به مرمت و رسیدگی دارد. لطفا پیگیری شود.